Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԽՈՍՔԸ ՀԸՆԹԱՑՍ ԿԱԹՈԼԻԿ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՍՐԲԱԶԱՆ ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏ, ՆՈՐԻՆ ՍՐԲՈՒԹՅՈՒՆ ՖՐԱՆՑԻՍԿՈՍ ՊԱՊԻ ՀԵՏ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ

(Սուրբ Աթոռ, Վատիկան, 8 մայիսի, 2014 թ.)

Ձերդ Սրբություն և սիրեցյալ եղբայր ի Քրիստոս,

Գոհություն ենք մատուցում Երկնավորին, որ Իր ողորմած կամքով և Ձերդ Սրբության սիրալիր հյուրընկալությամբ վերստին առիթն ունենք քրիստոնեական սիրո ողջագուրումով նորոգելու աստվածախնամ սերը մեր Եկեղեցիների ու մեր եղբայրության և ժամանակների հրամայականների առջև՝զորացնելու գործակցությունը մեր Եկեղեցիների: Այսօր սրտի խնդությամբ ողջունում ենք Ձեզ սաղմոսերգուի խոսքով՝ «Զի բարի, զի վայելուչ է, զի եղբայրք բնակեն միասին» (Սաղմ. ՃԼԲ. 1):

Տակավին թարմ են Մեր հուշերը՝ կապված Ձերդ Սրբության գահակալության արարողության հետ, որին Մենք ներկա գտնվեցինք Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի, մեր Քույր եկեղեցիների ներկայացուցիչների հետ միասին և առիթ ունեցանք աղոթելու Ձերդ Սրբության արևշատության և արդյունալի գահակալության համար: Բովանդակալից ժամանակ է անցել հիշարժան այդ օրից: Ուրախությամբ ենք հետևել բազմերես գործունեությանը Ձերդ Սրբության, ով աստվածպարգև առույգությամբ, որպես քաջ հովվապետ, անձանձրույթ նվիրումով է իր առաքելությունն իրականացնում և գործունեություն ծավալում ի շահ Կաթոլիկ Եկեղեցու պայծառության, բարօրության ու բարեկարգության, այլև մեծ նպաստ բերում ողջ աշխարհում քրիստոնեական հավատքի, հոգևոր-բարոյական արժեքների ամրապնդմանը, մարդու իրավունքների պաշտպանությանը, աշխարհում խաղաղության և համերաշխության հաստատմանը: Ձերդ Սրբության առանձնահատուկ ուշադրությունը երիտասարդության հանդեպ, Ձեր հոգատարությունը աղքատների ու նեղյալների նկատմամբ մեծ արձագանք են գտնում մարդկանց հոգիներում և զորացնում սերը Ձեր անձի և Քրիստոսի Սուրբ Եկեղեցու հանդեպ: Առաքելահաստատ և հինավուրց մեր Եկեղեցին ևս, թոթափած խորհրդային աստվածամերժ տարիները, նոր եռանդով լծված է տերունապատվեր առաքելության իրականացմանը Հայաստանում՝ բիբլիական Արարատի երկրում, ազատ ու անկախ ապրելու իր իրավունքի ճանաչման համար պայքարող Արցախում՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում և աշխարհի տարբեր երկր-

ներում սփռված մեր ժողովրդի կյանքում: Հայ Եկեղեցին մեծ կարևորություն և ուշադրություն է դարձնում երիտասարդության հետ աշխատանքին, մատաղ սերնդի հոգևոր-բարոյական դաստիարակությանը, աղքատներին օժանդակելուն, մարդկության առջև ծառացած արդի մարտահրավերների դիմագրավմանը՝ մեր հայրերի սուրբ ժառանգության և Ավետարանի սուրբ պատգամների համաձայն:

Գոհունակություն է Մեզ համար անդրադառնալ, որ Եկեղեցու առջև ծառացած շատ մարտահրավերներ հաղթահարելիս, Մենք կարողացել ենք համագործակցության լավ օրինակներ արձանագրել Կաթոլիկ Եկեղեցու հետ: Արդարև, Հայ և Կաթոլիկ Եկեղեցիների հարաբերություններն ունեն իրենց պատմական արմատները: Մեր երկկողմ հարաբերությունները առավել արդյունավորվել են Հայ Եկեղեցու լուսավոր հայրապետներ Գրիգոր Գ. Պահլավունու և Ներսես Շնորհալու, ինչպես նաև Հռոմի Ինոկենտիոս Բ. և Անաստասիոս Դ. պապերի ժամանակներից և այսօր էլ, գոհություն Աստծո, համակողմանի նոր զարգացում են ապրում: Մեր հարաբերություններն արգասավորվում են Եկեղեցիների պետերի փոխայցերով, թեմական և ծխական մակարդակներում միջեկեղեցական գործակցությամբ, համատեղ կրթական ու բարեսիրական ծրագրերի իրականացմամբ: Հայ երիտասարդ հոգևորականներ, ովքեր իրենց կրթությունը շարունակել են Կաթոլիկ Եկեղեցու կրթական հաստատություններում, այսօր իրենց անձնվեր ծառայությունն են բերում Հայ Եկեղեցում: Մենք կարևորում ենք աստվածաբանական երկխոսությունը Հին Արևելյան Ուղղափառ Եկեղեցիների և Կաթոլիկ Եկեղեցու միջև, որի նպատակը մեր ընդհանրությունների վերհանումն ու երկկողմ հարաբերությունների ամրապնդումն է:

Սիրեցյալ եղբայր ի Քրիստոս, Մեր հանդիպումն այսօր խորհրդանշական է, քանզի մայիսի 8-ին և մայիսի 9-ին շատ ազգեր ու պետություններ տոնախմբում են համաշխարհային չարիքի՝ ֆաշիզմի դեմ տարած հաղթանակը: Ի. դարում երկու համաշխարհային պատերազմների ավերներն ու բռնությունները տեսած մարդկությունը դեռ չի կարողացել ձերբազատվել պատերազմների, հումանիտար ու բնապահպանական աղետների, քաղաքական ու տնտեսական ճգնաժամերի արհավիրքներից: Այսօր աշխարհի տարբեր անկյուններում բռնկված են հակամարտություններ, որոնք վիշտ ու տառապանքներ են բերում մարդկանց, սփռում ավեր, կորուստ, հավելում կարիք և աղքատություն: Մեր հանապազ աղոթքներում են հակամարտության մեջ հայտնված երկրների ժողովուրդները, ի մասնավորի՝

Ուկրաինայի, Մերձավոր Արևելքի, Սիրիայի, որ քրիստոնեության օրրաներից է և դարեր ի վեր եղել է բնակավայր իսլամ և քրիստոնյա ժողովուրդների խաղաղ գոյակցության: Սիրիայում տեղ գտնող արհավիրքներին վերջերս հավելվեցին նաև Թուրքիայի աջակցությամբ ծայրահեղական զինյալների կողմից ավերումն ու հայաթափումը գերազանցապես հայորդիներով բնակեցված Քեսաբի: Մենք խստորեն դատապարտում ենք աշխարհի խաղաղությունը խաթարող հակամարտությունները, ահաբեկչությունները, որոնք ամբողջականորեն հակառակ են Աստծո կամքին, ինչպես առաքյալն է ասում՝ «Աստուած խռովութեան Աստուածը չէ, այլ՝ խաղաղութեան» (Ա. Կորնթ. ԺԴ. 33):

Սիրիայում, Դեր Զորի անապատներում հանգչում են հազարավոր հայորդիներ, որոնք զոհ գնացին Ի. դարում մարդկության դեմ գործված առաջին ոճրագործության՝ Հայոց Ցեղասպանության: Սիրիան ապաստան տվեց արհավիրքներից մազապուրծ հայ ժողովրդի զավակներին: Ճշմարիտ է ասված, թե ով դասեր չի առնում պատմությունից՝ ստիպված է այն վերապրել: Ցավոք, ժամանակին չդատապարտելով Հայոց Ցեղասպանությունը՝ աշխարհն ականատես եղավ մեկ այլ ոճրագործության, որը Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ընթացքում իրագործվեց հրեա ժողովրդի նկատմամբ: Տակավին թարմ են հիշողությունները նաև Ռուանդայում և Դարֆուրում տեղի ունեցած ցեղասպանությունների:

Մենք քաջատեղյակ ենք, որ Ձերդ Սրբությունն ինչպես Արգենտինայում իր պաշտոնավարության տարիներին, այնպես էլ որպես Կաթոլիկ Եկեղեցու քահանայապետ՝ իր հստակ դիրքորոշումն է ներկայացրել Հայոց Ցեղասպանության վերաբերյալ: Հաջորդ տարի հայ ժողովուրդն ի Հայաստան և ի սփյուռս աշխարհի հիշատակելու է Հայոց Ցեղասպանության հարյուրերորդ տարելիցը: Ի Քրիստոս սիրեցյալ եղբայր, հրավիրում ենք Ձերդ Սրբությանը 2015 թվականին այցելելու Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին: Հավատավոր Մեր ժողովրդի համար հոգևոր մխիթարություն պիտի լինի Ձերդ Սրբության և Մեր զավակաց միասնական աղոթակցությամբ Միածնաէջ Մայր Տաճարից աղոթք վերառաքել առ Բարձրյալն Աստված՝ Հայոց Ցեղասպանության անմեղ զոհերի, աշխարհի խաղաղության և մարդկության բարօրության համար:

Անհուն մխիթարության զգացումով տեղեկացնում ենք նաև, որ մեր Սուրբ Եկեղեցին ձեռնարկել է Հայոց Ցեղասպանության նահատակների սրբադասման գործընթացը, և Աստծո ողորմած կամքով 2015 թվականին պիտի կատարվի սրբադասումը:

Աղոթում ենք առ Աստված, որ արևշատ գահակալության երկար օրեր պարգևի Ձերդ Սրբությանը՝ ի պայծառություն Կաթոլիկ Եկեղեցու և ի բարօրություն հավատավոր Ձեր հոտի: Թող Տերն Իր բյուր շնորհներով զորացյալ պահի Իր Սուրբ Եկեղեցին, ամուր՝ եղբայրությունը մեր Եկեղեցիների և անամպ ու անխռով երկինք պարգևի ամբողջ աշխարհին և համայն մարդկությանը:

«Առաջնորդիր մեզ, Տեր Աստված մեր, և սովորեցրու մեզ արդարությամբ գնալ Քո ճանապարհով, պահիր մեր կյանքը խաղաղության մեջ և մեր ընթացքը՝ Քո կամքի համաձայն. ամեն» (Ժամագիրք):